

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાણ ખંડ - ૨ પ્રેનપત્ર - ૨ (બપોર)

રવિવાર, ૪ માર્ચ, ૨૦૧૨

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણા :- ૧૦૦

ગેરદાજી પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દરખાલ છે,
તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ તારીખ મહિનો વર્ષ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ .....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની
તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરને સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી .....

☞ પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રેન નં. (ગુણા)	મેળવેલા ગુણા
૧ (૬)		
૨ (૫)		
૩ (૫)		
૪ (૪)		
૫ (૧૦)		
૬ (૧૦)		

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણા (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રેન નં. (ગુણા)	મેળવેલા ગુણા
૭ (૧૨)		
૮ (૮)		
૯ (૧૨)		
૧૦ (૮)		

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણા (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રેન નં. (ગુણા)	મેળવેલા ગુણા
૧૧ (૪)		
૧૨ (૬)		
૧૩ (૬)		
૧૪ (૪)		

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણા (૨૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણા શાબ્દોમાં .....
ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂર્યના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) કચાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગબંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂત્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇગ્રની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઇગ્રની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ →

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખો. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂર્યના મુજબ આપવા. છેકષાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિં.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લાલિયા’, ‘સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિં ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિં.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered valid.
6. Marks for Question →

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at unauthorized locations or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૬)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હુશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. અક્ષરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા : પરબ્રહ્મના યથાર્થ નિશ્ચય માટે

ગુણ : ૨

- (૧) સદ્ગ્રંથોમાં આવી વાર્તા તો હોય, પણ પુરુષોત્તમના મુખ થકી જ સમજ્યામાં આવે છે.
- (૨) એ સર્વનું કારણ અક્ષરબ્રહ્મ છે અને તે અક્ષર તો પુરુષોત્તમ ભગવાનનું ધામ છે.
- (૩) ભગવાન તો પ્રકૃતિપુરુષથી પર એવું જે અક્ષર તે થકી પર છે.
- (૪) પરબ્રહ્મને જાણો છે તે બ્રહ્મને પામે છે.

૨. પરબ્રહ્મ સાકાર શા માટે ?

ગુણ : ૨

- (૧) કર્તાપણું ન સંભવે
- (૨) મૂર્તિ વગર તેજ ન હોય.
- (૩) શાસ્ત્રવચનનો સાર આવે.
- (૪) એકદેશસ્થપણું - વ્યતિરેકપણું ન સંભવે.

૩. જીવ : અજ, અજર, અમર (નિત્ય) તત્ત્વ.

ગુણ : ૨

- (૧) જીવની ઉત્પત્તિ થતી નથી, પણ તેનો નાશ થાય છે.
- (૨) જીવને જગતની ઉત્પત્તિ વખતે પરબ્રહ્મની ઈચ્છાથી કર્માનુસાર સ્થૂળ દેહાદિકનો સંબંધ થાય છે.
- (૩) પરંતુ જીવનું અસ્તિત્વ તો શાશ્વતપણે રહે જ છે.
- (૪) જીવ બ્રહ્મ કે પરબ્રહ્મમાં ભળીને પોતાનું અલગ વ્યક્તિત્વ ગુમાવે છે.

[ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો] **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

ગુણ : ૧

૧. ઈશ્વરના ત્રણ દેહ ક્યા છે ?

૨. જીવના કયા ત્રણ પરિમાણ માનવામાં આવે છે ?

ગુણ : ૧

૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ જેતપુરના માધા સુથારને પોતાનો સિદ્ધાંત સમજાવતાં શું કહ્યું ?

ગુણ : ૧

૪. પાંચ નિત્ય તત્ત્વો વિશે શ્રીજમહારાજે કયા બે વચનામૃતમાં વાત કરી છે ?

ગુણ : ૧

પ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના મતે અવતાર-અવતારીનો ભેદ કેમ સમજવો ?

ગુણ : ૧

[ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો]   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. પરબ્રહ્મ કર્તૃમૂ-અકર્તૃમૂ અને અન્યથાકર્તૃમૂ શક્તિ ધરાવે છે.

ગુણ : ૧

૨. ભગવાનના સ્વરૂપમાં સર્વ સુખ ભેળાં રહ્યાં છે.

ગુણ : ૧

૩. નિશ્ચયની વાર્તા અતિ અટપટી છે, માટે કહેતાં બીક લાગે છે.

ગુણ : ૧

૪. એવા અક્ષરધામ સ્વામી મૂળ તો ગુણાતીતાનંદ છે.

ગુણ : ૧

૫. એ અક્ષર બીજે રૂપે કરીને પુરુષોત્તમ નારાયણની સેવામાં રહે છે.

ગુણ : ૧

[ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો]   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. પરબ્રહ્મ - સર્વકર્તાઈતી

ગુણ : ૨

૨. માયા

ગુણ : ૨

[ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો]   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૦)

૧. જીવન્મુક્તિ અથવા ૨. જીવ : જ્ઞાનસ્વરૂપ અને જ્ઞાનાશ્રય

( ) .....

၁၇

3. શ્રીજમહારાજનું સમ્યકું પ્રગટપણું સંત દ્વારા અથવા

૪. પરબ્રહ્મને દિવ્ય સમજવાની અનિવાર્યતા

( ) .....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણાનો સરવાળો **ફક્ત આ જ ગુણ મૂખ્ય પુષ્ટ ઉપર લખવા**

- પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૦)
 ૧. સર્વોપરીપણાની નિષા માટે શ્રીજમહારાજનો આગ્રહ
 ૨. અક્ષરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા : પરબ્રહ્મના યથાર્થ નિશ્ચય માટે

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૨ : 'ભ્રષ્ટસ્વરૂપ પ્રાગછ ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે

- પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ અક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ગ્રીસેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૨)
૧. પ્રાગછ ભક્તે કરેલો ગોપાળનંદ સ્વામીનો સમાગમ
  ૨. ભગતછ મહારાજની બ્રાહ્મી સ્થિતિનો સહવાસીને થયેલો અનુભવ
  ૩. ભાઈરોડમાં અલૌકિક સુખની લહાશ

( ) .....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

- પ્ર.૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) (કુલ ગુણ : ૮)
૧. ભગતજ મહારાજ કહેલો યજપુરુષદાસજીનો મહિમા
  ૨. ભગતજ મહારાજ પાણેલી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની અનુવૃત્તિ
  ૩. જૂનાગઢમાં ભગતજ મહારાજ કરેલી જ્ઞાનવાર્તા

( ) પ્રસંગ - ૧ : .....

પ્રસંગ - ૨ : .....

( ) ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ - ੧ : .....

प्रसंग - ३ : .....

۱۰

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   **ફક્ત આ જ ગુણ મુજબ પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

મુદ્દા નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મળન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવં) (કુલ ગૃણ : ૧૨)

૧. તો તમારી પાછળ લાખો મનુષ્યો ફરશે.
  ૨. કારિયાજીમાં વાસણ ઊટકતા ભગતજી મહારાજ પાસે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પધાર્યા.
  ૩. ‘મને તો અંતરનું કોઠિયું સીવતાં પણ આવડે છે.’
  ૪. ‘ભગતજીને પૂછ કેમ હેવાય ?’

મનુન :- .....

.....

.....

.....

( ) .....

.....

.....

.....

.....

ਮਜਨ :- .....

၁၂

( ) .....

મનન :- .....

.....

.....

.....

ગુણ : ૪

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો

ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. (કુલ ગુણ : ૮)

૧. વાંસદાના દીવાન   ૨. પવિત્રાનંદ સ્વામી

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

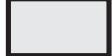
.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

વિભાગ - ત : ‘સ્વામીની વાતો’ના આધારે

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સત્સંગીના છોકરા સામું જોઈને શું બોલ્યા ?

ગુણ : ૧

૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના ભતે સારામાં સારં શું છે ?

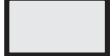
ગુણ : ૧

૩. બાઈ-ભાઈની સભા નોખી કરવાના પ્રશ્નમાં શ્રીજમહારાજે શો ઉત્તર આપ્યો ?

ગુણ : ૧

૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ પૂછેલા ચાર પ્રશ્નોનો શ્રીજમહારાજે શો ઉત્તર આપ્યો ?

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

મોડરેશન વિભાગે	ગુણ : પ્ર-૧૨	
જ ભરવું		

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. વિષયે કરીને જીવ સોરાઈ ગયા છે તે વાત સ્વામી બાવળિયાના દાયાંતે શી રીતે સમજાવે છે ?
૨. વર્તમાનકાળે ભગવાનનો શેમાં રાજ્યો છે ?
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના મતે કોણ આંબા જેવો છે અને કોણ ખીજડા જેવો છે ? અને તેના સમાગમથી શું થાય છે ?

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   **ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા**

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દાયાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. બ્રાહ્મણના મનસૂબા.
૨. સમુક્રનાં છીપ અને મોતી.
૩. તીરનો ભાથો.

( ) .....

.....

.....

ગુણ : ૩

( )

ગુણ : ૩

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો   ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની ‘સ્વામીની વાતો’નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. કોઈ માર-માર કરતો આવતો હોય, પણ મુક્તાનંદ સ્વામીનાં દર્શને શાંત થઈ જાય.
૨. વસોના તુલસીભાઈને અંતર ટાકું ન થયું, જ્યારે બોટાદના શિવલાલ શેરનું અંતર ટાકું થયું.
૩. જનક રાજની એવી સ્થિતિ થઈ કે સુલભા પ્રત્યે વિકાર ન પામ્યા.
૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ જગાભક્તને કહ્યું : ‘એક મહારાજનો આકાર દેખાતો નથી. બાકી રોમનોય ફેર નથી.’

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....